

Watermist en eigen trainingscentrum voor Reinier de Graaf Gasthuis

Het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft heeft bij de bouw van de hagelnieuwe hoofdlocatie op basis van de aanwezige risico's brandveiligheidsmaatregelen toegepast. En dus niet alleen aan de hand van wet- en regelgeving. De reden: de veiligheid van patiënten, bezoekers en medewerkers nog beter waarborgen. Twee van de meest in het oog springende maatregelen zijn een watermistsysteem en een eigen trainingscentrum waar jaarlijks 2.200 medewerkers worden getraind.

Het nieuwe Gasthuis van het Reinier de Graaf ziekenhuis, een topklinisch opleidingsziekenhuis met vier locaties in Delft en omgeving, is als eerste Nederlandse ziekenhuis volledig voorzien van een watermistsysteem. Paul van den Brande, coördinator/Instructeur Interne Hulpverlening en Brandveiligheid: "Of je nu in een patiëntenkamer kijkt, een schacht, een kantoor of een toilet: de installatie hangt overal. We voldoen aan brandveiligheidsniveau 4, dat is echt uniek." En in navolging van UMC Utrecht en het Meander Medisch Centrum is Reinier de Graaf het derde ziekenhuis met een eigen trainingslocatie. Pauls andere grote trots. "Afgelopen jaar heb ik daar samen met collega Kevin van Doesburg 2.200 medewerkers getraind." Reinier de Graaf is daarmee een van de voorlopers op het gebied van risicogestuurde brandveiligheid, maar Paul blijft bescheiden: "We zijn goed op weg, maar blijven volop aandacht geven aan interne hulpverlening en brandveiligheid."

Weten wat je moet doen

Dat de nieuwbouw van de hoofdlocatie volledig van een watermistsysteem zou worden voorzien, lag voor Paul al snel vast. Veiligheid, meer tijd voor ontruimen, minder waterschade en een snelle hervatting van de zorg zijn een paar van zijn belangrijkste argumenten: "Voor een verpleegkundige is dit ideaal. Je past bij een brand ons

Paul van den Brande, coördinator/Instructeur Interne Hulpverlening en Brandveiligheid

7-stappenplan toe, haalt de patiënt uit de kamer, doet de deur dicht en het systeem beheerst de brand."

Ver voordat er sprake was van nieuwbouw – en dus van watermist en een trainingscentrum – begon Paul met het brandveiligheidsplan van het ziekenhuis. "Zes jaar geleden stond al als een paal boven water dat we meer moesten doen dan wat de regels voorschrijven. Om te beginnen bewustwording bij medewerkers. Zij zijn altijd bij de patiënten in de buurt en kunnen een grote rol spelen bij een ontruiming. Maar dan moeten ze wel weten wat er van ze wordt verwacht. Zes jaar later blijkt dat een continu proces te zijn. Je moet je mensen blijven betrekken. Zeker als je verhuist naar een nieuw gebouw waar alles anders is."

Paul vervolgt: "Zo werkt dat eigenlijk met alles. Je kunt wel blusmiddelen ophangen, maar als niemand weet wat hij ermee moet doen, heb je er niets aan. En dat geldt zelfs voor het watermistsysteem. Medewerkers moeten weten hoe dat werkt, dat er juist meer rookontwikkeling is bij een onvolledige verbranding en dat ze alleen de ruimte waar brand is hoeven te ontruimen." Met de komst van een state-of-the-art trainingscentrum is daarmee een grote stap gezet. "We kunnen medewerkers daar in een nagebouwde

PRAKTIJKVOORBEELD REINIER DE GRAAF

patiëntenkamer laten ervaren wat er gebeurt bij brand, wat watermist doet en wat ze van dat systeem kunnen verwachten. Die bewustwording is niet te behalen met een theoretische uitleg. Maar ook table-top-oefeningen, nagebootste ontruiming en oefeningen met de brandweer dragen bij. Dat doen we jaarlijks, we moeten afdelingen scherp houden.”

Remy Kleijn, hoofd Acute Opname Afdeling

Geen risico over het hoofd zien

Remy Kleijn ervaart als hoofd van de Acute Opname Afdeling (AOA) hoe dat werkt op de werkvloer. “Je kunt prachtige plannen en beleid maken, maar dat heeft pas zin als het werkt in de praktijk. Door te oefenen en noodprocedures te testen vind je de risico’s pas echt. Je wilt niet bij een brand pas ontdekken dat een medewerker geen rechten heeft om een essentiële deur te openen. Je wilt geen risico over het hoofd zien.”

Paul legt uit dat het belangrijk is dit op afdelingsniveau op te pakken: “Het maakt nogal verschil of het om een polikliniek gaat, een verpleegafdeling waar dag en nacht patiënten verblijven, of de OK. Voor die laatste hebben we heel specifieke maatregelen getroffen, trainingen opgesteld en zelfs lesstof ontwikkeld omdat de combinatie van zuurstof, alcohol en diathermie serieuze risico’s met zich meebrengt. We hebben bijvoorbeeld standaard een fles zoutoplossing naast de patiënt staan. Ook daarvoor geldt weer dat medewerkers moeten weten wat ze moeten doen. In e-learnings die we speciaal voor verpleging en OK hebben ontwikkeld wordt specifiek op verschillende rollen en taken ingegaan. En in de trainingsruimte kunnen we laten zien hoe snel zo’n brand om zich heen grijpt als je niet adequaat ingrijpt. Dat heeft veel impact.”

Ook de afdeling van Remy is een bijzondere als het gaat om brandveiligheidsrisico’s. “Op de AOA hebben we 37 bedden met een diversiteit aan patiënten. Dus bij een crisis moeten we direct in kaart brengen wie op de afdeling

aanwezig zijn en wat de risico’s zijn. Dat vraagt om snel schakelen. Dat kan, maar we moeten er wel op bedacht zijn, weten wie wat doet. Daarom oefenen we die situaties niet alleen table-top, maar ook in de praktijk”, aldus Remy.

Samen met de brandweer

“Goede samenwerking met de brandweer is dan ook belangrijk”, aldus Paul. Doordat hij en mede-instructeur Kevin van Doesburg beiden een verleden hebben bij de brandweer zijn de lijntjes met de hulpverlening kort. Niet alleen verleent de brandweer regelmatig medewerking aan oefeningen, Paul praat ze ook bij over zorgspecifieke risico’s. “De brandweer weet perfect hoe een brand moet worden geblust, maar ze weten niets van zorg. Bijvoorbeeld een MRI-ruimte, dat is een volledig magnetisch veld. Als je daar in je brandweerpak binnenloopt, ga je zo met fles en al horizontaal de MRI in. Of wat denk je van stralingsruimtes op de afdeling nucleaire geneeskunde? De hulpverleningsdiensten die hier binnenkomen moeten weten wat de stickers op de deuren betekenen, welke bronnen ze kunnen tegenkomen. Wij scholen de brandweer in regio Haaglanden daarin.”

Trainen, betrekken, oefenen, opleiden

Paul benadrukt dat er al veel moois staat, maar dat het ziekenhuis bezig blijft om de brandveiligheid verder te vergroten. “Die ruimte krijgen we van de directie. Zonder draagkracht hadden we hier nooit gestaan. Natuurlijk moet ik keuzes goed onderbouwen en moet alles financieel haalbaar zijn, maar er is geen discussie mogelijk over het belang van veiligheid. En ik snap ook wel dat we een luxepositie hebben met het watermiststelsel, dat zal nooit in alle zorginstellingen komen. Maar medewerkers overall in meenemen, dat zou iedere organisatie wel moeten doen. Trainen, betrekken, oefenen en opleiden.”

FACTS & FIGURES

Organisatie: Reinier de Graaf Gasthuis

Branche: Ziekenhuis (topklinisch)

Aantal locaties: 4, hoofdlocatie Delft

Aantal bedden: 455

Aantal medewerkers: 2.600

Meer informatie?

Paul van den Brande | coördinator IHV en brandveiligheid | brande@rdgg.nl

Kevin van Doesburg | Instructeur & medewerker Interne Hulpverlening en Brandveiligheid | k.vandoesburg@rdgg.nl

Remy Kleijn | hoofd acute-opnameafdeling | kleijn@rdgg.nl